

Lillkyrö socken.

Undersökning af ett stenröse på Pelttoisten
mäki i nämndeman Juho Rullus skog
i Tervajoki by och Lillkyrö socken.
juli 1894).

Fornlämningen ligger på slutningen af
en stenhölstrig och med klippblock betäckt
skogsbacke, kallad Pelttoisten mäki. Den var
väl bibehållen och hade en obetydlig grop i midten.
Invid gruppen, således på själfva röset, växte en
gran. Rösets diameter utgjorde 9,70 m i NO-SV
, dess höjd från NO 2,30 m. I NV från denna Ett stenkast
fornlämning ligger två andra rösen af ungefär
samma storlek. Dessa tre rösen torde ej vara
~~uppräknade~~ omnämnda i den beskrifning öfver
Tervajoki bys talrika fornlämningar, som ingår
i J. R. Aspelins *Hokkilemia Muinaisutukin-
non alalta, Suomi II, 9. sid. 113 ff.*

Det förstnämnda röset undersöktes af mig och
stud. B. Jung den juli 1894 med en arbetsstyrka
af 8 man. Vid undersökningen bortplockades först
de mindre och lättare stenarna af ungefär ett
människo- eller hästhufvuds storlek, tills blott
själfva stammen återstod, som utgjordes af 2-3
hvarf stora kantiga block af ända till en m längd
och 0,50-0,75 m bredd. Icke fullt i midten, när-
mare den södra kanten, stod ett öfver 2 m högt
stenblock - den s.k. silmäkivi. Dess topp höjde sig
icke öfver röset utan skylles af några på densam-
ma liggande mindre stenar. Då det hade varit myck-
ket bevärligt att vältra de väldiga stenarna
öfver rösets yttre rand, måste undersökningen af
botten försiggå sålunda, att några få block i
sänder upplyftes och flyttades något åt sidan, hvar-
på den ^{förre} blottade delen af botten noga genom-
letades. Sedan ^{blottat} kastades stenarna tillbaka på sin

forne plats, undersöktes det följande området
på samma sätt, tills slutligen hela botten var
genomgräfd. Då den på röset väscande granen
nedhögs och rötterna försiktigt uppryktes, upptäckte
ett bågspänne af brons hängande på en rot.
Vid närmare undersökning af det ställe, därifrån
spännet syntes hafva blifvit upplyft, hittades
ytterligare följande föremål: två andra bågspännen
af brons, det ena brutet i två delar, det andra frag-
mentariskt. ~~Med afseende~~ [Dessa tre bågspännen
äro af en i Finland hittills okänd typ. Med
afseende å det sätt, på hvilket nälen är fast-
— den är böjd omkring ett hål mitt för bygge-
ns öfre ända — äro de jämförliga med de s. k. Spros-
senfibeden från de baltiska provinserna (jfr. Aspe-
lin, Antiquites figg. 1787, 1812, 1814 m. fl.). Äfven
för öfrigt likheter med dessa)] — en fingerering
af trindspinnallagd bronsten, fragment af trinda
och platta halsringar af brons, andra obestämbara
bronsfragment, en knifvar af järn, fragment till åt-
minstone två andra knifvar, tre pilspetsar af järn,
fragment af två eller tre spjutspetsar af järn,
en knäformigt böjd järnten — antagligen fragment af
en sölja, en mängd järnfragment, hvilka till
en stor del torde härröra från ett svärd,
tre fragment af en oval i midten genomborrad
och med concentrisk kretsar prydd spelbricka
eller sländtrissa af ben, några ^{af läpp} täljda benbitar
med trekantig genomskärning. Dessa föremål
lägo alla på ett område SV från den största ste-
nen, hvilket mätte ungefär 150 m i längd i V-O
samt 110 i bredd i N-S. På detta ställe fi var
fylld med en mängd brända benstämningar; äfven
nägra obrända djurben anträffades här. Andra
djurben lägo i väster och norr om den stora

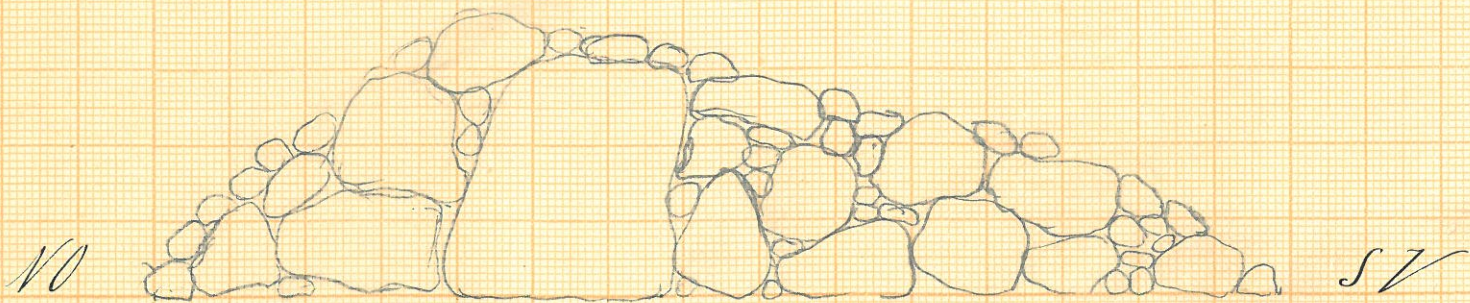
stenen både på botten och på högre liggande ste-
nar. Kolbiter hittades här och där högre upp i röset,
men andra fynd gjordes icke utanför det egentliga
grafområdet. Efter slutad undersökning återställes
förelämnningen, så vidt möjligt var, i sitt förra
skick. Före undersökningen togs en fotografi af
röset från en ståndpunkt öster om detsamma.
Fynden bära katalognumret 2996:98-124.

Helsingfors i december 1894.
Alfred Hackman.

N° 1454/1895. A. K.

Lillkyrö s:m, Tervajoki by.
Ett stenröse på Peltoistenmäki, juli 1894.

Genomskärning i NO-SV af ett stenväse på Peltois-
mäki, Tervajoki by, Lillkyro s:n.

Botten af fett sten-
röse på Peltvisten mäki,

Tervajoki by, Lillkyrö sin.

Med kol och brända benskörfvor
betäckt ställe, där grafgodset var
nerlagt.

1 cm